

Mladi so obiskali Romunijo

// besedilo in foto: Tilen Basle

Lani smo se s skupino mladih ornitologov v okviru projekta ERASMUS+ Never Lose Your Soul odpravili v Ugando, aprila letos pa smo obiskali naše kolege v Romuniji. Napotili smo se v osrčje Narodnega parka Calimani, kjer smo teden dni spoznavali park, ki leži na severni strani vzhodnih Karpatov. Življenjske prostore bi lahko v Sloveniji primerjali z ovršnimi predeli Pohorja ali Pokljuke, vendar so prebivalci gozdov v Calimaniju kljub temu pritegnili veliko naše pozornosti. Tako smo med jutranjimi sprehodi in pohodi opazovali kozačo (*Strix uralensis*), sirijskega (*Dendrocopos syriacus*) in triprstega detla (*Picoides tridactylus*), našli pa smo tudi sledove divjega petelina (*Tetrao urogallus*), gozdnega jereba (*Bonasa bonasia*), volka in medveda. Stanje gozdov je za območje Narodnega parka precej slabše, saj ga pestita nenadzorovana nezakonita (pa tudi zakonita) sečnja, v dobičke katere so vpleteni tudi državni organi in celo vodstvo parka.

Poleg naravne dediščine smo si ogledali tudi kulturno in obiskali mesto Cluj (rojstni kraj Kralja Matjaža) ter samostana Sucevita in Moldovita, ki sta s svojimi poslikavami prava paša za oči (tudi za ornitologe). Kljub temu nismo mogli iz svoje kože, saj smo med vožnjo v avtobusu opazili kar nekaj malih klinkačev (*Aquila pomarina*).

Obisk Romunije je bila zadnja aktivnost našega skupnega projekta, zato smo nekaj časa namenili tudi analizi zbranih informacij iz preteklih izmenjav v Sloveniji (Triglavski narodni park) in Ugandi (jezero Bunyonyi). Predvsem izkušnje govorijo svoje in menim, da bodo mladi po videnem, slišnem in občutenem v teku projekta drugače zrl v svet in bili bolj pripravljeni na izzive sodobnega sveta.

Strokovna ekskurzija v Albanijo

// besedilo: Bia Rakar in Bojana Lipej, foto: Bia Rakar

V okviru projekta IMPRECO (INTERREG ADRION) je bila maja organizirana tretja strokovna ekskurzija s srečanjem projektnih partnerjev v Albaniji. Dva dneva, 21. in 22. maja, sta bila namenjena projektnim sestankom, zadnji dan, 23. maja, pa je potekala celodnevna strokovna ekskurzija z ogledom in predstavitvijo albanskega projektnega območja - Skadarsko jezero. Delovni sestanki so bili namenjeni pregledu vseh projektnih aktivnosti (komunikacija, izobraževanje, pilotne aktivnosti, monitoringi ...) in doseženih rezultatov, kot tudi pripravi časovnice za nadaljnje delo. Ogled albanskega projektnega območja, ki je sledil delovnim sestankom, je udeležencem ekskurzije omogočil poglobljeno razumevanje upravljanja tega območja in se je pričel z uvodnim nagovorom župana mesta Skadar, ki je na kratko, vendar zelo nazorno predstavil njihovo delo in ideje za bodoči razvoj mesta s širšo okolico.

Sledil je ogled nasadov žajblja (*Salvia officinalis*), ki se na tem območju zaradi pretežno kamnite in za stroje težje dostopne podlage še vedno obira ročno in se do izvoza v ZDA skladišči v velikih prostorih, ki so istočasno tudi sušilnice. V neposredni bližini nasadov žajblja je svoj vir prihodka našel tudi lokalni pridelovalec medu. Njegovi panji z razgledom na Skadarsko jezero so nameščeni v neposredni bližini črnogorske meje; po jezeru namreč poteka meja med dvema državama, 1/3 jezera leži v Albaniji, večji del pa v Črni gori. Po pokušini medu je sledil še ogled nove čistilne naprave, prve od mnogih, ki jih nameravajo zgraditi v bližini jezera in tako zmanjšati negativni vpliv neurejenih fekalnih in meteornih izpustov v Skadarsko jezero. Ogled območja se je zaključil pri domačinki, ki že vrsto let ročno (z lesenimi statvami) izdeluje različne izdelke iz lokalne ovčje volne, največ preproge. S predanostjo, vnemo in željo, da kraj ne bi demografsko izumrl, je gospa pridobila sredstva za nakup novih stavev in svoje prijateljice naučila te že skoraj izgubljene obrti. Marljive domačinke imajo vedno več naročil za volnene izdelke in tako pomagajo preživljati svoje družine, ki so bile prej skoraj izključno odvisne samo od ribolova.